

5 Bainistiú Buiséid Vóta

- 5.1** Déanann Dáil Éireann socrú chun airgead a eisiúint as Príomh-Chiste an Stáitchiste chun íoc as gnáthsheirbhísí ranna Rialtais¹
- trí mheastacháin ar na méideanna is gá le haghaidh gach seirbhíse a cheadú
 - tríd an méid a fhéadfar a tharraingt ón Stáitchiste a údarú san Acht Leithreasa bliantúil.
- 5.2** Tar éis dheireadh gach bliana, ceanglaítear ar cheann gach roinne (dá ngairtear an tOifigeach Cuntasaíochta sa chomhthéacs seo) cuntas a ullmhú, ar a dtugtar an cuntas leithreasa, le haghaidh gach seirbhíse vótáilte a bhfuil freagracht air/uirthi aisti. De réir dlí, ní mór go ndéantar leis an gcuntas leithreasa mionsonraí a thaispeáint faoi tháirgeacht na bliana in aghaidh an mhéid a sholáthraíonn an Dáil. Taispeánann nacuntais méideanna airgid na n-íocaíochtaí agus na bhfáltas sa bhliain.
- 5.3** Leagtar amach rialacha diana in *Public Financial Procedures* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ar rialacha iad a bhfuil feidhm acu maidir le bainistiú caiteachais vótáilte. Go háirithe
- ní ceadmhach gur mó caiteachas foriomlán sa bhliain ná an méid a údaraítear san Acht Leithreasa
 - dlitearaon chuid den mhéid atá gan chaitheamh ag deireadh na bliana a ghéilleadh ar ais don Stáitchiste
 - ní ceadmhach do ranna cistí Stáitchiste a íocadh isteach i vóta a úsáid chun aon chríche seachas na críocha a shonraítear sa mheastachán.

Fócas an Scrúdaithe seo

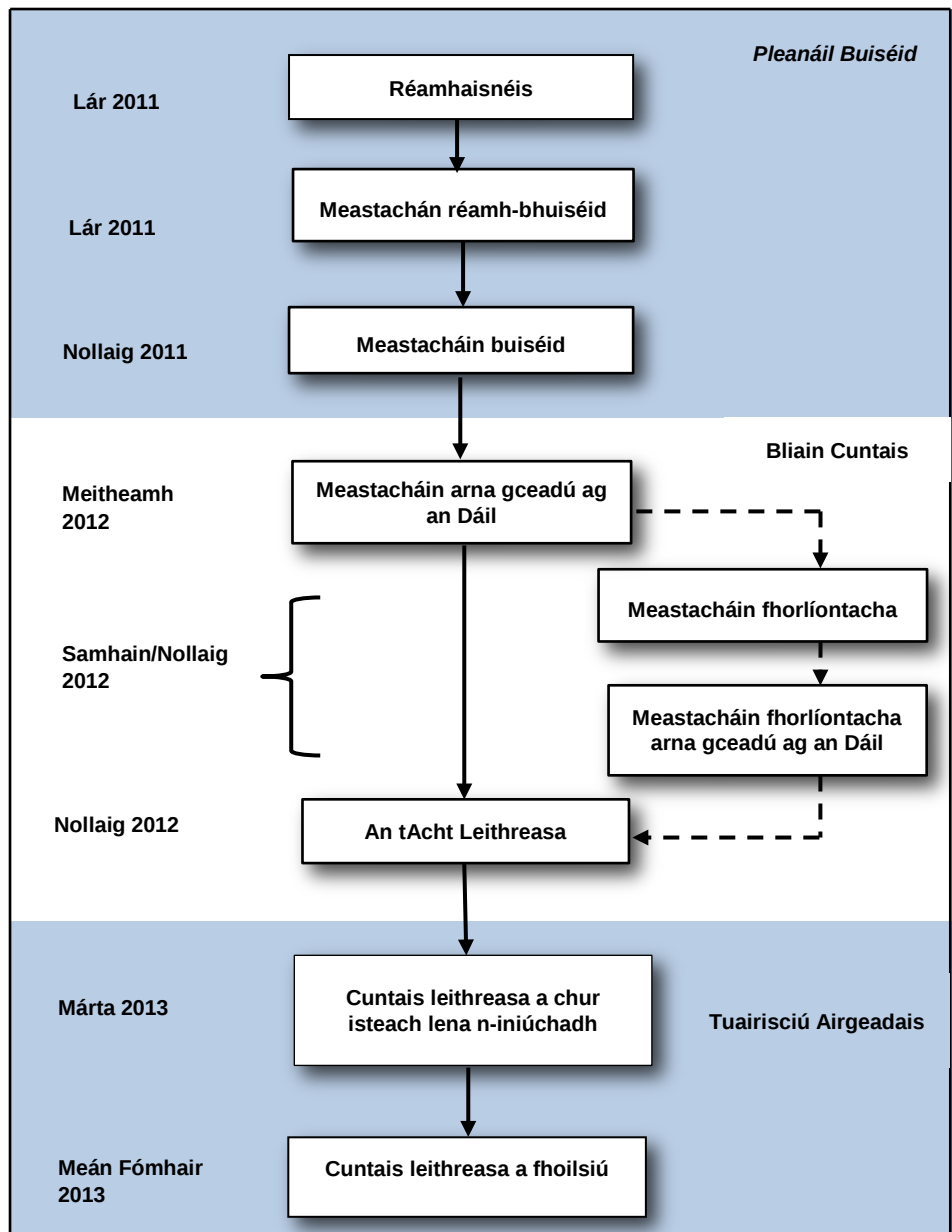
- 5.4** Ba cheart go mbeidh na meastacháin ar chaiteachas a thíolactar don Dáil go luath sa bhliain in ionannas, go réasúnta cruinn, don mhéid a bhfuiltear ag súil leis go gcaithfear é ar gach seirbhís roinne. Oibríonn siad freisin, go bunúsach, mar theorainneacha airgid.
- 5.5** Déantar athbhreithniú sa scrúdú seo ar thorthaí táirgeachta na vótaí don bhliain 2012 chun measúnú a dhéanamh ar cé chomh maith agus a rinneadh na vótaí a bhainistiú le hais na méideanna meastacháin a ceadaíodh. Déantar measúnú ann freisin i dtaobh an dtaispeánann na cuntais mínithe leordhóthanacha ar a mhéid atá difear idir táirgeachtaí agus na méideanna a rinne an Dáil a leithroinnt.

¹ Sa tuarascáil seo, folaíonn an téarma 'roinn' oifigí Rialtais láir, amhail na Coimisinéirí Ioncaim agus Oifig na nOibreacha Poiblí.

Sraith Bhliantúil Caiteachais Vótáilte

- 5.6 Leagtar amach i bhfíor 5.1 seicheamh agus uainiú phróiseas meastachán 2012. Leagtar amach tuilleadh mionsonraí faoi phróiseas na meastachán agus an chuntais leithreasa in *Public Financial Procedures*.

Fíor 5.1 Sraith Meastachán 2012

Ceadú Buiséid

- 5.7** Tíolactar na meastacháin ar chaiteachas faoi shraith 'vótaí', agus cumhdaíonn vóta amháin nó níos mó feidhmeanna gach roinne. Soláthraíonn an chéad chuid den mheastachán le haghaidh gach vóta (dá ngairtear an raon) cur síos achomair ar na seirbhísí atá le maoiniú. Déantar athrá ar an raon san Acht Leithreasa agus, mar sin, freagraíonn sé do na cuspóirí ar scaoil an Dáil cistí faoina gcomhair.
- 5.8** Tíolactar meastacháin don Dáil agus leibhéil éagsúla mionsonraí iontu maidir leis an gcaoi a úsáidfear an t-airgead a iarrtar. Le haghaidh vótaí is mó, déantar pleananna caiteachais a leagan amach go ginearálta le haghaidh cláir aonair a fhreagraíonn do raon feidhme an vóta. Féadfar gach clár a mhiondealú, ina sheal, i roinnt fotheideal caiteachais, a bhaineann le réimsí amhail pá, scéimeanna deontais sonracha, clár infheistíochta caipitiúla, etc. Ina dhiaidh sin, ní mór an struchtúr cláir/fotheidil céanna a úsáid nuair atá an cuntas leithreasa le haghaidh gach vóta á ullmhú.

Faireachán agus Coigeartú a dhéanamh ar Bhuiséad

- 5.9** Ceanglaítear ar ranna faireachán agus bainistiú a dhéanamh ar chaiteachas laistigh de na cláir agus na leithroinntí fotheidil arna gceadú ag an Dáil. Ceanglaíonn an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe próifíl ar chaiteachas de réir míosa a chur isteach i dteannta an mheastacháin. Déantar tuairisceáin mhíosúla ar chaiteachas iarbhrí, lena n-áirítear mínithe ar athruithe ar an bpróifíl, a chur faoi bhráid na Roinne freisin, agus déanann an Roinn anailís ar phátrúin athruithe suntasacha ar mheastacháin bhunaidh. Ba cheart léiriú a chur ar fáil freisin sna tuairisceáin mhíosúla ar an ionchas don chuid eile den bhliain, lena n-áirítear gach breis agus coigilt is dóigh a bheidh ann. Má thosaíonn an caiteachas ag dul thar an bpróifíl, nó má tá an baol sin ann, ceanglaítear ar ranna gníomh a dhéanamh chun é a thabhairt ar ais de réir an mheastacháin cheadaithe.
- 5.10** Nuair a cheadaíonn an Dáil meastachán vóta, déanann sí an méid sin ag an leibhéal comhiomlán. Cheadaítear scóip éigin do ranna chun leithroinntí a bhogadh idir cláir agus fotheidil, ach sin sa chás amháin go gcomhaontaíonn an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Tugtar 'virmint' ar an bpróiseas leithroinnte sin.
- 5.11** Más gá coigeartuithe móra a dhéanamh ar na buiséid le haghaidh clár nó fotheideal de réir mar a leanann an bhliain ar aghaidh, ní mór ceadú foirmeálta a iarraidh ar an Dáil. Déantar an méid sin trí phróiseas na 'meastachán forlíontach'. Féadfar an próiseas sin a úsáid freisin, más gá, chun an teorainn airgid don vóta don bhliain a mhéadú. Pléitear mionsonraí faoi mheastacháin fhorlíontacha a iarrtar ag na coistí Dála iomchuí sula n-iarrtar ceadú ar an Dáil féin.

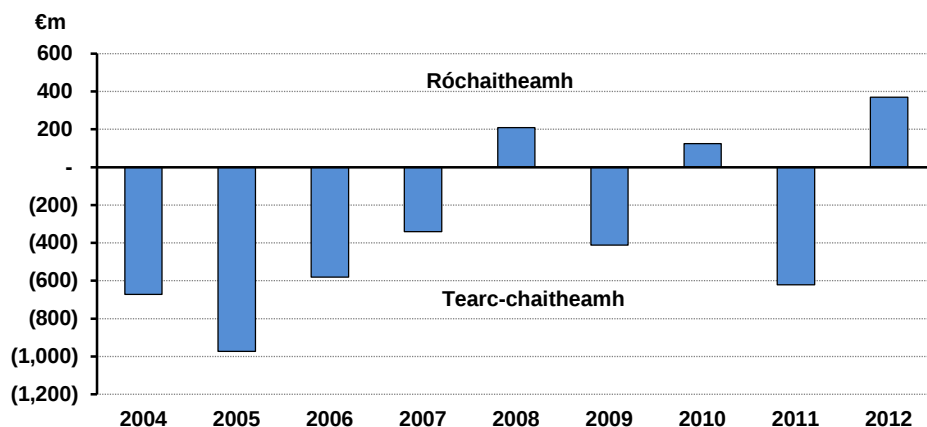
Athraitheas Foriomlán an Bhuiséid, 2004 go 2012

- 5.12** Freagraíonn an méid meastacháin bunaidh don réamhaisnéis ar an méid is gá faoi chomhair chostas na seirbhísí atá le soláthar ó gach vóta. Is é atá san athraitheas buiséid, mar sin, an difríocht idir an meastachán bunaidh ar ghlancaiteachas agus an táirgeacht iarbhrí i mbliain.¹ Leagtar amach i bhFíor 5.2 an t-athraitheas buiséid le haghaidh na vótaí uile le chéile, do na blianta 2004 go 2012.

¹ Tá foráil reachtúil ann chun leithroinntí caipitil nár caitheadh a thabhairt ar aghaidh go dtí an chéad bhliain eile lena n-úsáid chun na críche céanna, le comhaontú ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Sa tuarascáil seo, déileáiltear leis na méideanna sin a thugtar ar aghaidh mar chuid de bhuiséad bliantúil na Roinne.

- 5.13** Idir 2004 agus 2007, bhí an glanchaiteachas vótáilte níos lú na an méid a measadh gach bliain. Le blianta beaga anuas, ní raibh aon phátrún seasmhach athraitheas ann, rud a léiríonn na dúshlán níos mó atá ann maidir le buiséadú le haghaidh seirbhísí poiblí tar éis na géarchéime baincéireachta. In 2008, 2010 agus 2012, bhí an glanchaiteachas níos mó ná mar a measadh.

Fíor 5.2 Athraitheas glanchaiteachais le hais an bhuiséid bunaidh le haghaidh gach vóta, 2004 go 2012

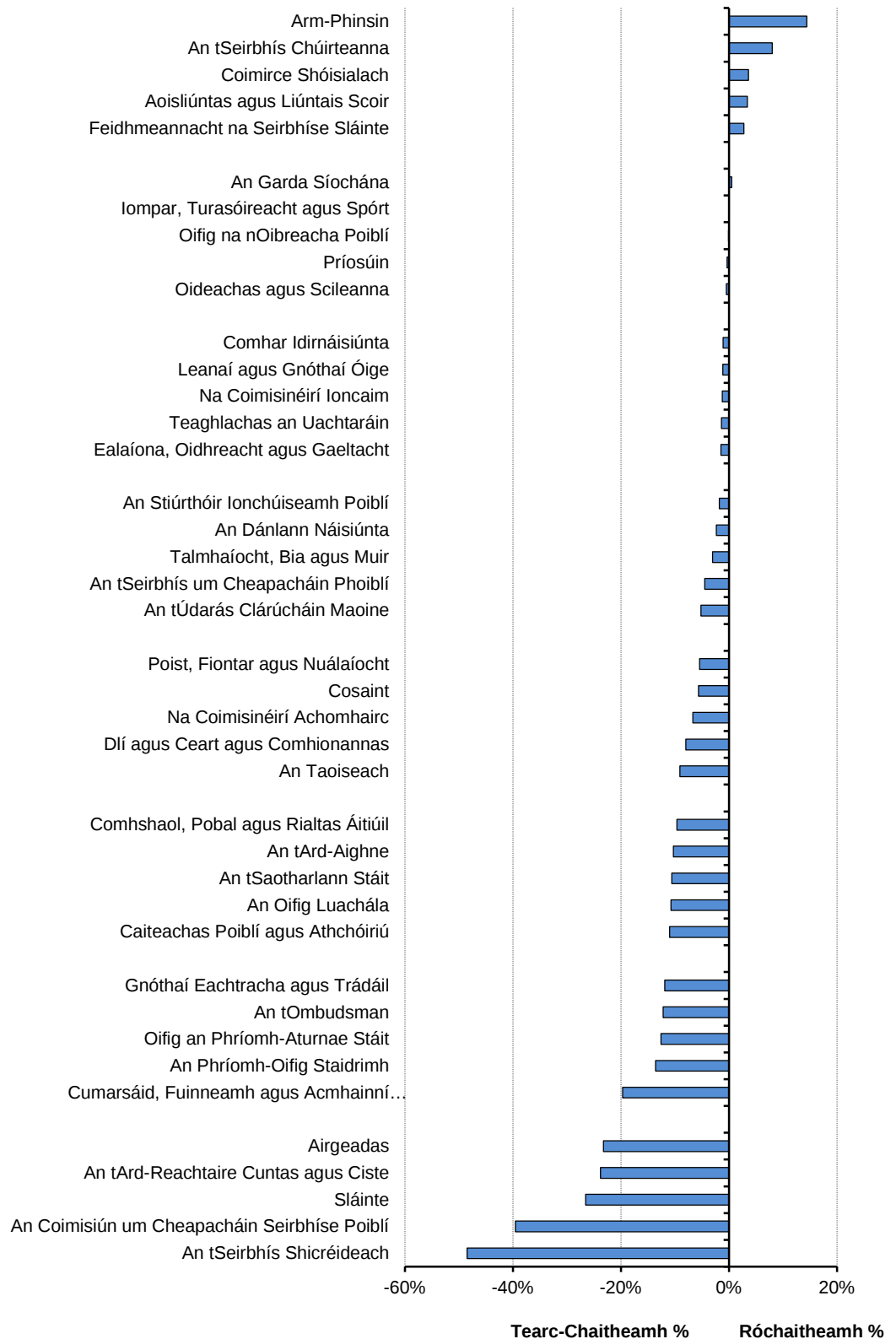

Foinse: Anailís ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Athraitheas Buiséid 2012 de réir Vóta

- 5.14** Leagtar amach i bhFíor 5.3 an t-athraitheas comhréireach, le haghaidh gach vóta, idir caiteachas iarbhír agus an meastachán bunaidh in 2012.
- Bhí sé vóta ann inar mhó an táirgeacht glanchaiteachais ná an meastachán bunaidh. Bhí an céatadán is airde de róchaitheamh ag Arm-Phinsin le hais an bhuiséid bunaidh.
 - Thabhaigh na 34 vóta eile glanchaiteachas ba lú ná an glanchaiteachas sin a measadh sna meastacháin athbhreithnithe.

Fíor 5.3 Athraitheas glanachais de réir vóta, mar chion den bhuiséad bunaidh, 2012

Foinse: Anailís ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Mórathraithis buiséid 2012 de réir Fotheidil

- 5.15** Bhí 24 fotheideal caiteachais ann thar aon vóta dhéag ina raibh an t-athraitheas idir an meastachán bunaidh ar chaiteachas agus an táirgeacht níos mó ná €10 milliún agus inarb ionann é agus 10% nó níos mó den mheastachán bunaidh. Bhí na fáлтаis éagsúil go suntasach leis an meastachán i roinnt cásanna. Tugtar sracléiriú ar na mórathraithis fotheidil in larscríbhinn A, mar aon leis na mínithe ar na hathraithis sin a sholáthair na hOifigigh Cuntasaíochta iomchuí.¹
- 5.16** Is iad seo a leanas na príomhchúiseanna a bhí le mórathraithis
- tearcmheastachán nó rómheastachán ar an leibhéal éilimh ar scéimeanna agus ar chláir
 - méaduithe ar phraghsanna i gcás scéim na Roinne Coimirce Sóisialaí ar a dtugtar Beart Sochar Teaghlaigh
 - dul chun cinn is moille ná mar a measadh ar thionscadail chaipitiúla, mar shampla, ar an gClár Infheistíochta Seirbhísí Uisce sa Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil
 - riaráiste éileamh ar an bhForlíonadh ar Ioncam Teaghlaigh a ghlanadh sa Roinn Coimirce Sóisialaí
 - éiginnteacht maidir le leibhéal agus uainiú fáltas i gcás fháltais Chiste Sóisialach na hEorpa agus fháltais Chiste Coigeartaithe Forchríochaithe na hEorpa sa Roinn Oideachais agus Scileanna.
- 5.17** I gcás vóta an Gharda Síochána, ní dhearnadh foráil sa mheastachán le haghaidh caiteachas ar chonradh ceamaraí luais GoSafe, ar an mbonn go maoinítear an costas trí fháltais ó fhíneálacha. Déantar meastachán forlíontach teicniúil a cheadú gach bliain lena ndéantar foráil le haghaidh an chaiteachais agus na bhfáltas.²
- 5.18** Thug Oifigigh Cuntasaíochta roinnt Ranna le fios gurb amhlaidh, i roinnt cásanna, go ndéantar an caitheamh breise ar fhotheidil a fhritháireamh trí choigiltis i bhfotheidil nó i vótaí eile. Mar shampla.
- Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta le haghaidh vóta na nArm-Phinsean go ndéantar an róchaitheamh €30 milliún i sochair scoir a fhritháireamh trí thearc-chaitheamh gaolmhar ar phá sa vóta Cosanta.
 - Luaigh Oifigeach Cuntasaíochta na Roinne Coimirce Sóisialaí gur eascair tearc-chaitheamh ar an scéim socrúcháin oibre, Tús agus ar an scéim NáisiúntaIntéirneachta, mar gheall ar éileamh níos lú ón sprioc-ghrúpa (éilitheoirí ar liúntas cuardaitheora poist) agus, mar thoradh air sin, go raibh róchaitheamh gaolmhar ann in aghaidh an mheastacháin bunaidh ar an scéim liúntais cuardaitheora poist.

¹ Déantar breithniú ar leithligh ar athraithis ar vóta Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte i gCaibidil 21.

²Féach Caibidil 8 ina dtugtar tuilleadh faisnéise i ndáil le hoibriú an chonartha sin.

Meastacháin Fhorlíontacha 2008 go 2012

5.19 Tugtar liosta i bhFíor 5.4 Fíor 5.4de na 20 vóta a chuaigh ar iontaoibh meastachán forlíontach idir 2008 agus 2012. In 2012, bhí meastacháin fhorlíontacha ann le haghaidh naoi vóta.

Fíor 5.4 Vótaí ag a raibh meastacháin fhorlíontacha, 2008 go 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Arm-Phinsin	●	●	●	●	●
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	●	●	●	●	●
An Garda Síochána	○	●	●	●	●
An tSeirbhís Chúirteanna	○	○	○	●	●
Dlí agus Ceart agus Comhionannas	○	○	○	○	
Coimirce Shóisialach	●		●		●
Poist, Fiontar agus Nuálaíocht		○	○	○	○
Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil			○	○	○
Iompar, Turasóireacht agus Spórt	○		○		●
Ealaíona, Oidhreacht agus Gaeltacht	○	○	●		
Aoisliúntas agus Liúntais Scoir		●			●
Oideachas agus Scileanna	●		○		
Gnóthaí Eachtracha agus Trádáil	○		●		
Talmhaíocht, Bia agus Muir	●	○			
Leanaí agus Gnóthaí Óige	○	○			
Caiteachais Poiblí agus Athchóiriú				○	
An Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí		●			
An tSeirbhís Shicréideach		●			
Cumarsáid, Fuinneamh agus Acmhainní Nádurtha		○			
Príosúin	●				

Foinse: Anailís ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

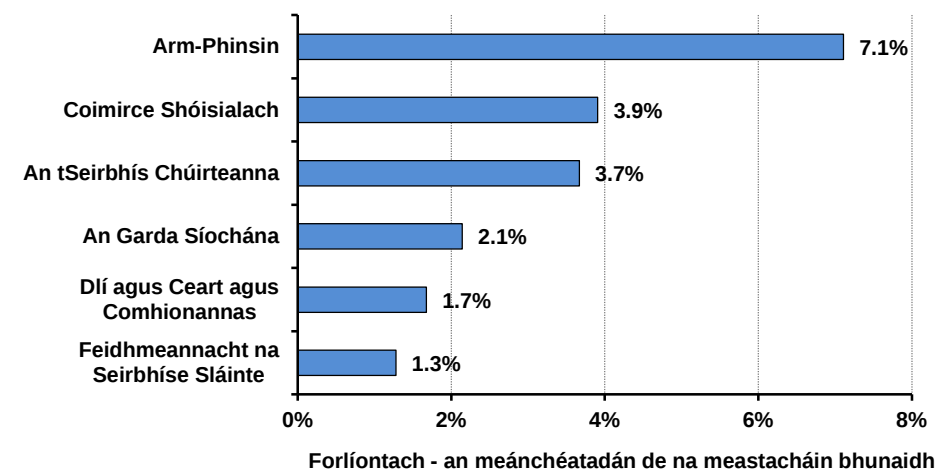
Nóta: ● léiríonn go raibh méadú ann ar an meastachán glanchaiteachais, i.e. meastachán forlíontach substaintiúil.
○ léiríonn gur €1,000 comharthach an méadú ar ghlancaiteachas, i.e. meastachán forlíontach teicniúil.

5.20 Fuair roinnt vótaí meastacháin fhorlíontacha arbh é an éifeacht a bhí leo méadú a dhéanamh ar a nglansoláthar ina raibh méid comharthach €1,000. Is gá sin sna cásanna seo a leanas, mar shampla

- go mbeartaítear méaduithe substaintiúla ar chaiteachas faoi roinnt fotheideal, ach go ndéantar iad a fhritháireamh trí choigiltis shubstaintiúla ar fhotheidil eile
- go mbeartaítear méadú substaintiúil ar chaiteachas foriomlán, ach go ndéantar é a fhritháireamh trí mhéaduithe ar fháltais ar an vóta (leithreasaí-i-gcabhair).

5.21 Chuaigh sé cinn de vótaí ar iontaoibh meastachán forlíontach go minic d'fhonn a soláthar caiteachais a mhéadú. Leagtar amach i bhFíor 5.5 na meánmhéaduithe dá ndéantar socrú sna vótaí sin.

Fíor 5.5 Meastacháin fhorlíontacha le haghaidh fotheidil caiteachais—an meánchion de na meastacháin bhunaidh, 2008 go 2012

Foinse: Anailís ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Nóta: Fuair gach vóta meastachán forlíontach le haghaidh gach bliana de na cúig bliana, seachas Dlí agus Ceart agus Comhionannas (ceithre bliana) agus Coimirce Shóisialach (trí bliana).

Cuntas a Thabhairt ar Athraithe Buiséid

5.22 Ceanglaítear leis na beartais cuntasáíochta le haghaidh cuntais leithreasa, a dhéanann an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe a leagan amach, míniú a chur san áireamh sna nótaí a ghabhann leis na cuntais ar aon athraitheas suntasach idir an táirgeacht agus an méid iomlán a sholáthraítear san Acht Leithreasa.¹ Ceanglaítear le *Public Financial Procedures* gur cheart go mbeadh mínithe ar athraithe gonta, lánbhrí agus gur cheart go gcuirfidís leis an bhfaisnéis atá sa chuntas leithreasa seachas athrá a dhéanamh ar an bhfaisnéis sin. D'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe meabhrúcháin chuig rann a maidir leis an gceanglas sin gach bliain. Bíonn cáilíocht na mínithe a sholáthraítear éagsúil. I roinnt cásanna, bíonn mionsonraí ar áireamh sna mínithe. I mínithe eile, ní deirtear ach amháin go bhfuil athraitheas ann, seachas míniú áititheach a thabhairt ar an gcúis go raibh an meastachán mícheart.

5.23 Déantar coigeartuithe ar mheastacháin a chorprú sula ndéantar an t-athraitheas a ríomh. Mar thoradh air sin, níl aon cheanglas ann mínithe a sholáthar sa chuntas leithreasa ar na cúiseanna atá le meastacháin fhorlíontacha a ceadáíodh le linn na bliana.

1 Is gá míniú i gcás athraitheas €100,000 nó níos mó ar tháirgeacht fotheidil, i gcomparáid leis an méid a sholáthraítear, agus i gcás gurb ionann é agus 5% nó níos mó den mhéid a sholáthraítear (25% i gcás fotheidil buiséid riaracháin).

- 5.24** In 2012, bhí 31fhotheideal caiteachais ann thar naoi vóta a mbeadh gá le míniú ina leith ar an athraitheas in aghaidh an mheastacháin bunaidh, ach níor ghá aon mhíniú a thabhairt sa chuntas leithreasa iomchuí mar gheall ar mheastachán forlíontach.¹ In 12 chás eile, tugtar mínithe ar an athraitheas ar táirgeacht caiteachais i gcomparáid leis an méid a leithreasaíodh ach, i gcás 10 gcinn, níl aon chúiseanna ar áireamh ar na coigeartuithe ar mheastacháin fhorlíontacha.
- 5.25** Laghdaítear úsáideacht roinnt nochtaí sna cuntais leithreasa maidir le hathraitheas mar gheall ar mhínithe gan a bheith ann i gcás gur déileáladh le hathraitheas buiséid trí mheastacháin fhorlíontacha agus mar gheall ar cháilíocht líon suntasach de na mínithe.

Conclúidí agus Moladh

- 5.26** Deirtear go bhfreagraíonn meastacháin a cheadaíonn Dáil Éireann go luath sa bhliain do "m[h]eastachán ar an méid is gá" chun soláthar a dhéanamh le haghaidh costas seirbhísí roinne sa bhliain. Is ar an mbonn sin a iarrtar ar an Dáil buiséid a leithroinnt ar na ranna.
- 5.27** Déantar an chuid is mó de vótaí a bhainistiú gach bliain laistigh de na teorainneacha caiteachais vótáilte bunaidh. Ar bhonn vótaí aonair, bhí sé vótaann in 2012 inar mhó an glanchaiteachas ná an méid a vótáladh i dtosach.
- 5.28** Chuaigh roinnt vótaí ar iontaoibh meastachán forlíontach athuaireanta le cúig bliana anuas. D'fhéadfadh go léiríonn athraitheas shuntasacha idir an meastachán bunaidh agus an gá athuaire le meastacháin fhorlíontacha do na fotheidil chéanna gur gá feabhas a chur ar réamhaisnéis buiséid roinne.
- 5.29** Tá gá le mínithe a thabhairt i gcuntais leithreasa i gcás gur mó na hathraitheas ná na paraiméadair arna leagan síos ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. I roinnt cásanna, ní thugtar míniú soiléir sna mínithe ar na fachtóirí ba chúis leis an difear idir an táirgeacht agus an méid bunaidh a soláthraíodh. Ina theannta sin, i gcás gur athraíodh an meastachán bunaidh trí mheastachán forlíontach, d'fhéadfadh nach bhfuil aon ghá le míniú. Mar thoradh air sin, d'fhéadfadh nach dtabharfaí pictiúr iomlán sa chuntas leithreasa ar an gcaoi a ndearnadh bainistiú ar bhuiséad roinne i rith bliana.

Moladh 5.1: Ba cheart go dtabharfaí míniú i gcuntais leithreasa ar an athraitheas idir an meastachán bunaidh a cheadaigh Dáil Éireann agus an táirgeacht i dtéarmaí na ngnéithe den réamhaisnéis a bhí éagsúil lena ceadáíodh i dtosach. Ba cheart gur chuid den mhíniú é gur tugadh aghaidh ar athraitheas trí mheastachán forlíontach. Ba cheart don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe athbhreithniú a dhéanamh ar an mbeartas cuntasáochta iomchuí chun a cheangal go ndéanfaí athraitheas a nochtadh go cuí.

Freagra an Oifigigh Cuntasáochta: Comhaontaithe. Déanfaidh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe athbhreithniú ar an mbeartas cuntasáochta iomchuí.

¹ I gcás amháin, tugadh míniú ar an athraitheas idir táirgeacht agus an meastachán críochnaitheach ach níor tugadh míniú ar an gcúis a bhí leis an meastachán forlíontach.

Iarscríbhinn A Athraitheis €10 milliún agus 10%, nó níos mó, ar Mheastacháin Bhunaidh

Fotheideal

Míniú

Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir

Liúntais bhreise agus aiscí breise i leith oifigigh bhunaithe agus íocaíochtaí i leith seirbhís aistrithe

An meastachán bunaidh	€116 mhilliún
An táirgeacht	€141 mhilliún
An tAthraitheas	↑ €25 mhilliún / 22%

Bhí leibhéal scoir níos airde ná mar a tuaradh ann go luath sa bhliain 2012 mar go ndearnadh an 'tréimhse cairde' (ina raibh sochair scoir bunaithe ar rátaí tuarastail mar a bhí an 31 Nollaig 2009 - i.e. roimh na ciorruithe pá a tugadh isteach ón 1 Eanáir 2010 faoin Acht um Bearta Airgeadais Éigeandála ar Mhaithe le Leas an Phobail (Uimh. 2), 2009), a bhí le foirceannadh ag deireadh 2011, a shíneadh go dtí deireadh Fheabhra 2012.

Vóta 20 An Garda Síochána

Cumarsáid agus trealamh eile

An meastachán bunaidh	€18 milliún
An táirgeacht	€28 milliún
An tAthraitheas	↑ €10 milliún / 56%

Eascaíonn an róchaiteachas ó chostais a ghabhann leis an gconradh GoSafe chun ceamaraí sábháilteachta a oibriú.

Ceamaraí sábháilteachta—fáltais áirithe ó mhuirir sheasta

An meastachán bunaidh	€0.1 milliún
An táirgeacht	€16 mhilliún
An tAthraitheas	↑ €16 mhilliún / 160 oiread

Comhaontaíodh go ndéanfaí costas oibríochta an chonartha GoSafe a íoc as na fíneálacha luais arna n-eisiúint mar thoradh ar an gcóras. Mar sin, déantar meastachán ainmniúil €0.1 milliúna chur san áireamh gach bliain i leithreasáil-i-gcabhair i ndáil leis na fáltais sin agus faightear coigeartú forlíontach teicniúil chun na fáltais a úsáid chun cuidiú le híoc an chostais a ghabhann leis an gconradh GoSafe.

Vóta 25 Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil

Clár Infheistíochta Seirbhísí Uisce

An meastachán bunaidh	€331 mhilliún
An táirgeacht	€268 milliún
An tAthraitheas	↓ €63 mhilliún / 19%

Ní dhearna údaráis áitiúla an leibhéal measta dul chun cinn a bhaint amach ar an gClár Infheistíochta Seirbhísí Uisce sa bhliain 2012.

LEADER – fochlár geilleagair tuaithe 2007—2013

An Meastachán Bunaidh	€97 milliún
An Táirgeacht	€53 mhilliún
An tAthraitheas	↓ €44 mhilliún / 45%

D'eascair coigiltis mar gheall ar chaiteachas tionscadail is lú ná mar a measadh ag na Grúpaí Áitiúla Gníomhaíochta a chuireann an clár ar fáil.

Vóta 26 Oideachas agus Scileanna

Íocaíochtaí le húdaráis áitiúla maidir le haoisliúntas

An Meastachán Bunaidh	€220 milliún
An Táirgeacht	€262 mhilliún
An tAthraitheas	↑ €42 milliún / 19%

D'eascair an barrachas ar fhotheideal Aoisliúntas na gCoistí Gairmoideachais agus na nInstitiúidí Teicneolaíochta mar gheall ar an líon méadaithe pinsinéirí in 2012 mar aon leis an gcostas gaolmhar a ghabhann lena gcuid pinsean agus aiscí (580 a measadh le hais 955 scor iarbhir).

Sásamh i leith Foras Cónaithe

An Meastachán Bunaidh	€70 milliún
An Táirgeacht	€38 milliún
An tAthraitheas	↓ €32 mhilliún / 46%

D'eascair an coigilteas in 2012 go príomha mar gheall ar an mBord um Shásamh i leith Foras Cónaithe do thabhairt líon is lú iarratais chun críche ná mar a measadh.

Fotheideal**Fáltais ilghnéitheacha oideachais dara leibhéal agus breisoideachais**

An Meastachán Bunaidh	€1 mhilliún
An Táirgeacht	€11mhilliún
An tAthraitheas	↑ €10 milliún / 10 n-oiread

Míniú

D'eascair thart ar €8m den bharrachas mar gheall ar aisíocaíochtaí ó Chiste Coigeartaithe Forchríochaithe na hEorpa ar scór tabhairt chun críche éileamh a cuireadh faoi bhráid na hEorpa. D'eascair an chuid eile den bharrachas ó aisíocaíochtaí a bhaineann le sochair árachais shóisialaigh a aisghabháil, aisíocaíochtaí ar ró-íocaíochtaí agus aisíocaíochtaí ad hoc eile ar de chineál ilghnéitheach iad agus ar deacair meastachán a dhéanamh orthu.

Fáltais ó Chiste Sóisialach na hEorpa

An Meastachán Bunaidh	€13 mhilliún
An Táirgeacht	€2 mhilliún
An tAthraitheas	↓ €11 mhilliún / 85%

Eascaíonn an t-easnamh i bhfáltais AE go príomha mar gheall ar cheist uainithe maidir leis na fáltais a íoc ar aghaidh.

Vóta 29 Cumarsáid, Fuinneamh agus Acmhainní Nádurtha**Cláir fuinnimh inmharthana**

An Meastachán Bunaidh	€87 milliún
An Táirgeacht	€72 mhilliún
An tAthraitheas	↓ €15 mhilliún / 17%

Tharla na coigiltis de bharr roghnú maidir leis na scéimeanna deontais tráchtála agus tí faoin gClár Fuinnimh Fheabhsaithe a bheith níos moille ná mar a measadh.

Is scéim éileamh-bhunaithe í seo agus léiríonn an roghnú is moille ná mar a measadh an cúlú eacnamaíochta agus an ghníomhaíocht is ísle san earnáil tógála ach go háirithe. D'fhéadfadh sé a bheith iontach deacair an gá atá le scéimeanna éileamh-bhunaithe a thuar go cruinn.

Vóta 31 Iompar, Turasóireacht agus Spórt**Íocaíochtaí Soláthair Seirbhíse Poiblí**

An Meastachán Bunaidh	€254 mhilliún
An Táirgeacht	€290 milliún
An tAthraitheas	↑ €36 mhilliún / 14%

Déanann an tÚdarás Náisiúnta Iompair fóirdheontais Oibleagáide Seirbhíse Poiblí a leithroinnt ar chuideachtaí chun forlíonadh a dhéanamh ar ioncam ó tháillí ar sheirbhísí nach mbeadh barainneach thairis sin. Méadaíodh ar chaillteanas ag cuideachtaí de chuid CIE mar gheall ar chostais breosla a bheith ag dul in airde agus líon paisinéirí a bheith ag titim. Mar thoradh air sin, chinn an Rialtas, i mí Iúil 2012, fóirdheontas breise €36 mhilliúna sholáthar do CIE. Tá clár téarnaimh curtha ar bun ag cuideachtaí de chuid CIE chun nach mbeidh gá ann arís le tacaíocht éigeandála.

Vóta 32 Poist, Fiontar agus Nuálaíocht**Fiontraíocht Éireann**

An Meastachán Bunaidh	€169 milliún
An Táirgeacht	€140 milliún
An tAthraitheas	↓ €29 milliún / 17%

Ní dhearnadh infheistíochtaí a gheall Fiontraíocht Éireann faoi Chiste Nuálaíochta na hÉireann a tharraingt aníos de réir an ráta a measadh tráth an mheastacháin. Déantar gealltanais ó Fhiontraíocht Éireann chun cistí a sholáthar a thabhairt chun críche nuair a chruinnítear caipiteal leordhóthanach eile. Thóg sé níos faide ar bhainisteoirí ciste cistí a dhúnadh mar gheall ar an timpeallacht dhúshlánach cruinnithe cistí.

Ina theannta sin, rinneadh pleananna forbartha cuideachtaí cliaint de chuid Fhiontraíocht Éireann a chiorrú nó a chur ar atráth mar gheall an thionchar an turnaimh geilleagair.

Fotheideal

Míniú

Vóta 35 Arm-Phinsin

Scéimeanna pinsin na bhfórsaí cosanta agus íocaíochtaí i leith seirbhís aistrithe

An Meastachán Bunaidh	€204 mhilliún
An Táirgeacht	€234 mhilliún
An tAthraitheas	↑ €30 milliún / 15%

Go príomha mar gheall ar an líon scor ab airde ná mar a measadh go déanach sa bhliain 2011 agus go luath sa bhliain 2012. Rinneadh socrú leis an meastachán bunaidhdo 2012 le haghaidh 345 scor agus ba é 597 an líon scor iarbhair in 2012, ar scoir 511 díobh roimh an 29 Feabhra 2012.

Ina theannta sin, bhí na teidil pinsin agus aisce níos airde ná an meánmhéid mar gheall ar an gcion is airde scor ar leibhéil shinsireacha agus a raibh seirbhís fhada acu.

Tá pátrúin scoir sna fórsaí cosanta deacair a thuar mar gheall ar an gcineál socrúthe pinsin atá i bhfeidhm. D'fhág an méid sin, mar aon leis na socrúthe scoir dreasachta anuas go dtí Feabhra 2012, go raibh sé an-deacair réamhaisnéis chruinn a thabhairt ar an líon daoine a scoirfeadh.

Vóta 37 Coimirce Shóisialach

Íocaíocht leis an gCiste Árachais Shóisialaigh

An Meastachán Bunaidh	€1,816 mhilliún
An Táirgeacht	€2,084 mhilliún
An tAthraitheas	↑ €268 milliún / 15%

Bhí fáiltais árachais shóisialaigh €308 milliún is ísle ná mar a measadh. Rinneadh an méid sin a fhritháireamh, go páirteach, trí chaiteachas €40 milliún is ísle ar scéimeanna agus seirbhísí de chuid an Chiste Árachais Shóisialaigh.

Forlíonadh ar Ioncam Teaghlaigh

An Meastachán Bunaidh	€199 milliún
An Táirgeacht	€223 mhilliún
An tAthraitheas	↑ €24 mhilliún / 12%

Go príomha mar gheall ar riaráiste éileamh a ghlanadh níos tapúla ná mar a rinneadh socrú dó sa mheastachán.

Liúntas Leasa Forlíontach

An Meastachán Bunaidh	€160 milliún
An Táirgeacht	€180 milliún
An tAthraitheas	↑ €20 milliún / 13%

Bhí líon na n-aisghabhálacha ó bhunsceimeannaníos lú ná mar a measadh, rud a rinneadh a fhritháireamh, go páirteach, trí líon faighteoirí is ísle.

Pacáiste Sochar Teaghlaigh

An Meastachán Bunaidh	€125 mhilliún
An Táirgeacht	€144 mhilliún
An tAthraitheas	↑ €19 milliún / 15%

Go príomha mar gheall ar phraghsanna fuinnimh is airde a bheith ann ar liúntais leictreachais agus gáis ná mar a rinneadh socrú dóibh sa mheastachán.

Tús – Scéim Socrúcháin Oibre Pobail

An Meastachán Bunaidh	€84 mhilliún
An Táirgeacht	€67 milliún
An tAthraitheas	↓ €17 milliún / 20%

Bhí an ráta glactha ionad níos ísle ná mar a rinneadh socrú dó sa mheastachán.

An Scéim Náisiúnta Intéirneachta

An Meastachán Bunaidh	€66 mhilliún
An Táirgeacht	€55 mhilliún
An tAthraitheas	↓ €11 mhilliún / 17%

Bhí an ráta glactha ionad níos ísle ná mar a rinneadh socrú dó sa mheastachán.

Fotheideal**Míniú****Vóta 38 Sláinte****Bord an Chiste Náisiúnta um Cheannach Cóireála agus an tAonad Seachadta Speisialta**

An Meastachán Bunaidh	€71 mhilliún
An Táirgeacht	€41 mhilliún
An tAthraitheas	↓ €30 milliún / 42%

Rinneadh maoiniú €71 milliún a leithroinnt ar an gCiste Náisiúnta um Cheannach Cóireála in 2012. Ón méid iomlán sin, rinneadh €30milliúna ath-leithroinnt ina dhiaidh sin ar Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte faoi chomhair brú buiséid in earnáil na n-ospidéal dianchúraim a d'eascair as leibhéil gníomhaíochta ab airde ná na spriocanna a leagadh amach sa Phlean Seirbhíse Náisiúnta.

Íocaíochtaí le cuntas speisialta a bunaíodh faoi alt 10 den Acht um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C, 1997 agus 2002

An Meastachán Bunaidh	€43 mhilliún
An Táirgeacht	€25 mhilliún
An tAthraitheas	↓ €18 milliún / 42%

Níl an Roinn in ann réamhaisnéis a thabhairt ar líon ná ar luach méideanna a dhámhfaidh an Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C agus HIV ar éilitheoirí in aon bhliain áirithe. Braitheann na híocaíochtaí iarbhir ar bhreitheanna an Bhinse agus ba lú iad sin ná mar a measadh i dtosach.

Comhlachtaí forbartha, sainchomhairliúcháin, faireacháin, rialála agus comhairliúcháin

An Meastachán Bunaidh	€59 milliún
An Táirgeacht	€48 milliún
An tAthraitheas	↓ €11 mhilliún / 19%

Ba lú ná mar a measadh an caiteachas ar ghníomhaireachtaí sláinte, lena n-áirítear an dá ghníomhaireacht is mó a mhaoinítear as an bhfotheideal seo, an Coimisiún Meabhair-Shláinte agus an tÚdarás um Fhaisnéis agus Cáilíocht Sláinte (HIQA). Déanann an Roinn cistí a airleacan chuig na gníomhaireachtaí sin suas leis an leibhéal caiteachais ceadaithe nó leis an leibhéal caiteachais iarbhir, cibé acu is lú.

Maidir leis an gCoimisiún Meabhair-Shláinte, rinneadh socrú le haghaidh éisteachtaí Binse Meabhair-Shláinte, ar ceart reachtúil iad faoin Acht Meabhair-Shláinte, 2001. Níor tharla an líon éisteachtaí a ndearnadh socrú dóibh mar a measadh. Bhí roinnt coigilteas eile ann freisin a thionscraigh an Coimisiún in 2012. Bhí na fachtóirí sin ina gcúis le coigilteas ar leithroinnt an Choimisiúin don bhliain.

I gcomhréir leis an Acht Sláinte, 2007, bhí faoi HIQA freagrachtaí breise a ghlacadh air féin sa réimse a bhaineann le clárú agus iniúchadh seirbhísí míchumais cónaithe. Mar gheall ar mhoilleanna ar shocruithe a thabhairt chun críche chun an fheidhm sin a ghlacadh air féin, ní raibh gá ag an Údarás leis an leithroinnt iomlán.

Bhí coigiltis eile ann san fhotheideal seo mar gheall ar chaiteachas ionchasach nár eascair i rith na bliana. Bhí sé sin ina chúis leis an gcuid is mó de na coigiltis eile ar an bhfotheideal.

Fiosrúcháin reachtúla agus neamhreachtúla agus táillí agus comhshocraíochtaí dlí ilghnéitheacha

An Meastachán Bunaidh	€19 milliún
An Táirgeacht	€9 milliún
An tAthraitheas	↓ €10 milliún / 53%

D'eascair an coigilteas laistigh de chomhshocraíochtaí agus táillí dlí ilghnéitheacha. Ba í an phríomhchúis ná an fad ama a thóg sé cásanna ionchasach a chomhshocrú. Níl smacht ag an Roinn ar uainiú comhshocraíochtaí agus, mar sin, tá sé deacair an líon cásanna ná luach na gcásanna sin in aon bhliain áirithe a mheas.

Foinse: Freagraí ó na hOifigigh Cuntasaíochta iomchuí